

Hvordan kan fagbevegelsen være en relevant aktør i det grønne skiftet?

Heikki Eidsvoll Holmås, forfatter av «Kloden brenner. Hva må gjøres?»

HEIKKI EIDSVOLL HOLMÅS

KLODEN BRENNER

HVA MÅ GJØRES?

RES PUBLICA

Hva – Hvorfor – Hvordan?

Hva

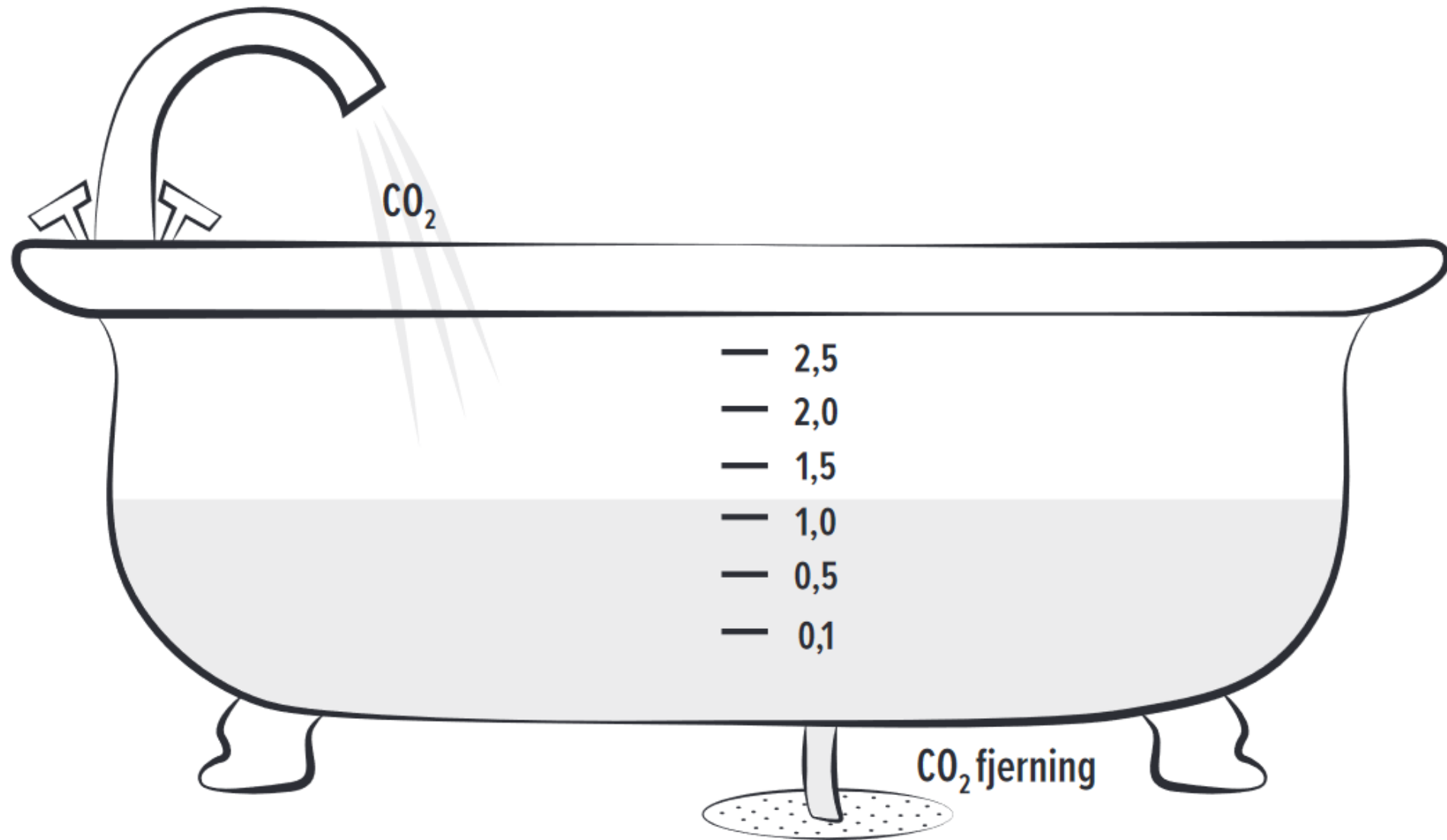
BILL GATES

**HVORDAN
UNNGÅ
EN MILJØ-
KATASTROFE**

**TEKNOLOGIEN VI HAR OG
GJENOMBRUDDENE VI TRENGER**

 GYLDENDAL

CO_2 som fylles opp i klimabadekaret blir værende. Er det kommet for mye CO_2 i badekaret, må CO_2 -en fjernes igjen om verden skal klare å begrense oppvarmingen til 1,5 grader.

Polisen smelter

Korallene dør

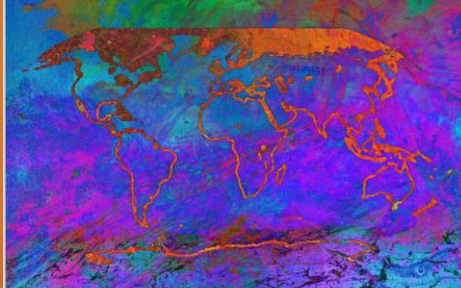

ipcc
INTERGOVERNMENTAL PANEL ON climate change

Climate Change 2021

The Physical Science Basis

Summary for Policymakers

Working Group I contribution to the Sixth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change

WGI

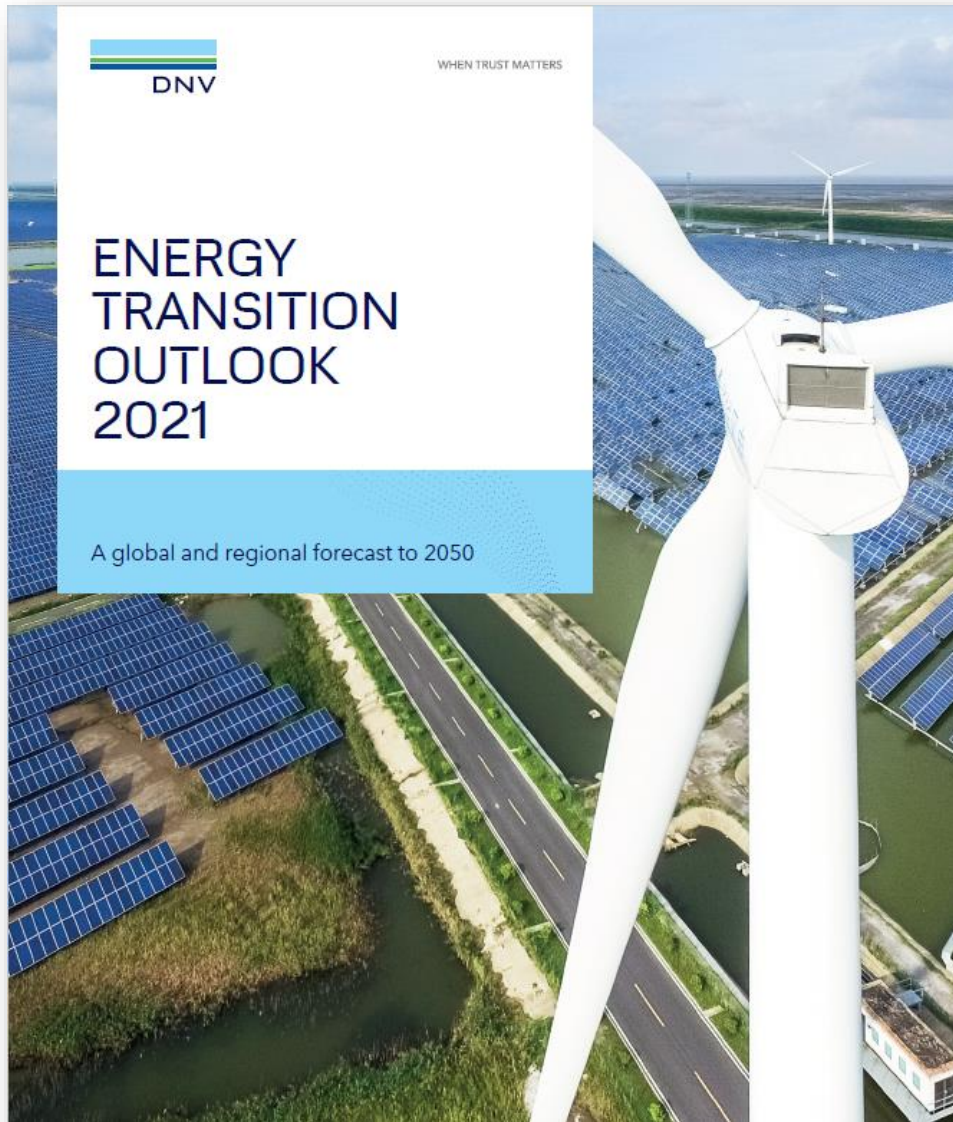
ANTÓNIO GUTERRES
United Nations Secretary-General

“
Today’s IPCC Working Group 1 Report is a **code red** for humanity.”

9 AUGUST 2021

«Vi har teknologien for å nå Parisavtalens mål, men trenger en helt annen politisk kraft og vilje for å kutte det som trengs.»

Remi Eriksen, Adm. Dir. DNV

Hvorfor

«Vår rettferdig omstillings-
tilnærming var avgjørende for en
sosialt akseptabel løsning.»

Stefan Körzell, forbundsstyret DGB

'The Coal Industry Is Back,' Trump Proclaimed. It Wasn't.

The demise of coal-fired power plants in Arizona and Kentucky shows how the president, despite promises to restore jobs, failed to counter the forces decimating the industry.

'The Coal Industry Is Back,' Trump Proclaimed. It Wasn't.

The demise of coal-fired power plants in Arizona and Kentucky shows how the president, despite promises to restore jobs, failed to counter the forces decimating the industry.

NOU

Norges offentlige utredninger 2018: 17

Klimarisiko og norsk økonomi

«Katastrofale klimaendringer kan ikke utelukkes»

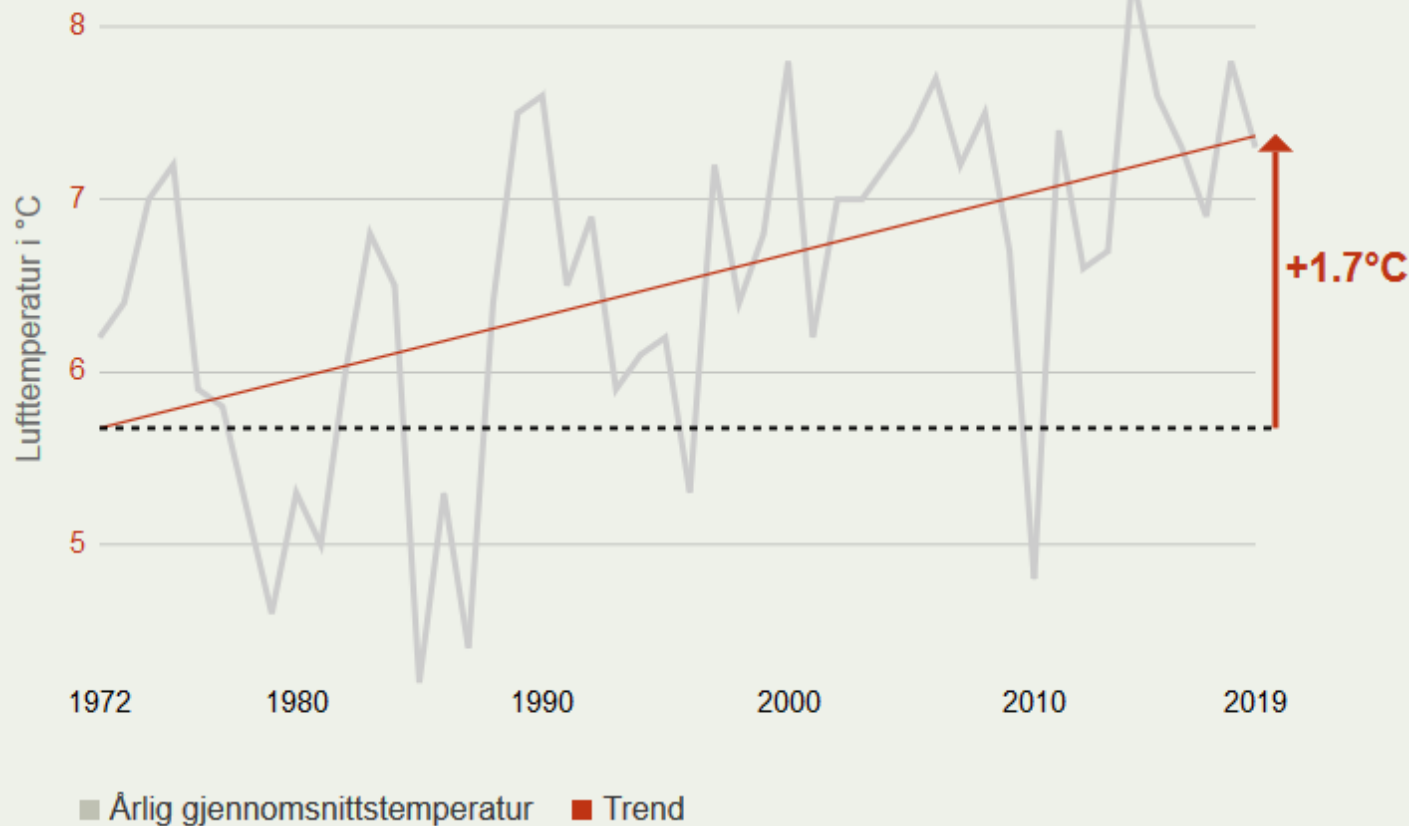
«For å nå Parismålene kreves en fundamental omlegging av verdenssamfunnets bruk av energi, som vil ha konsekvenser også for norsk økonomi»

Oslo, 28. desember 2019

Så mye varmere har det blitt siden 1972

Trenden viser at lufttemperaturen har økt med 1,7 °C fra 1972 til 2019.

«Dere sier vi må
ha håp, men vi
trenger ikke håp vi
trenger handling.
Da skal vi vise at vi
massevis av håp.»
Greta Thunberg

GILETS
FRANCE M
DES PRIVI

MACRON
REND
LES SOUS
AUX!
PEUPLES

MAIRIE DE

MAIRIE DES 1ER ET 7^{EM} ARR.

LACOSTE

«En full samfunnsomveltning uten at fagbevegelsen skal ha en hånd på rattet er utenkelig i en norsk setting.»
Inger Marie Hagen, FAFO

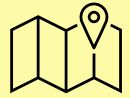

Hvordan

Tre hovedgrep for hva som må gjøres

Staten ved statsministeren må lede an med et mål og en overordnet plan i samarbeid med partene i arbeidslivet

Alle må gjøre alt de kan, med alt de kan gjøre noe med

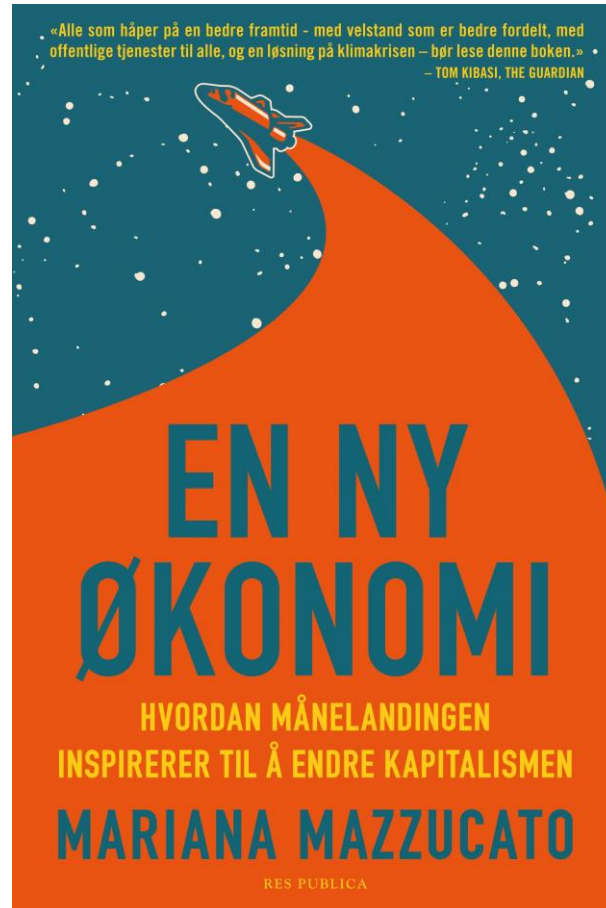
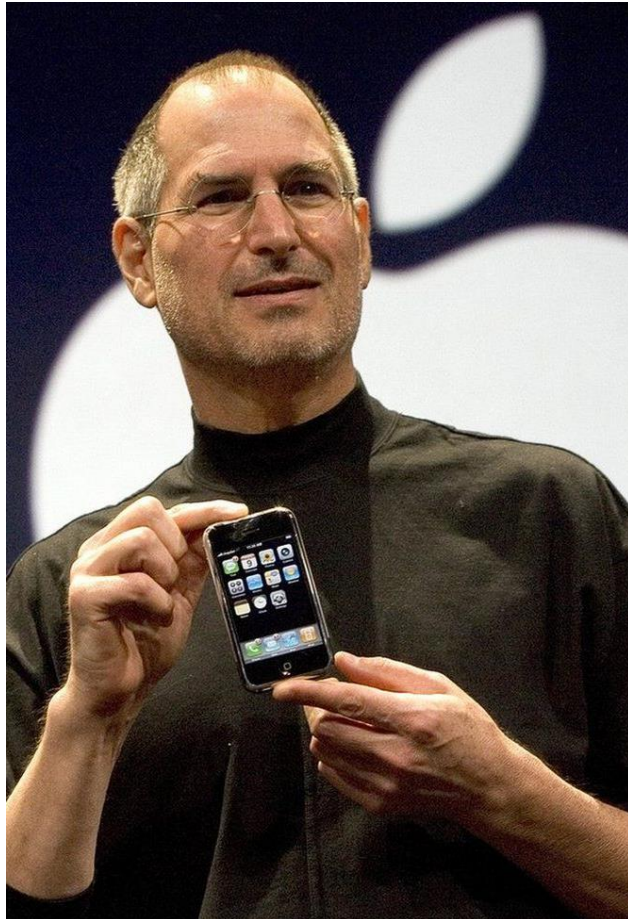
Staten må bruke ris bak speilet og få på plass forpliktende sektorvise avtaler med arbeidslivets parter

Mål:

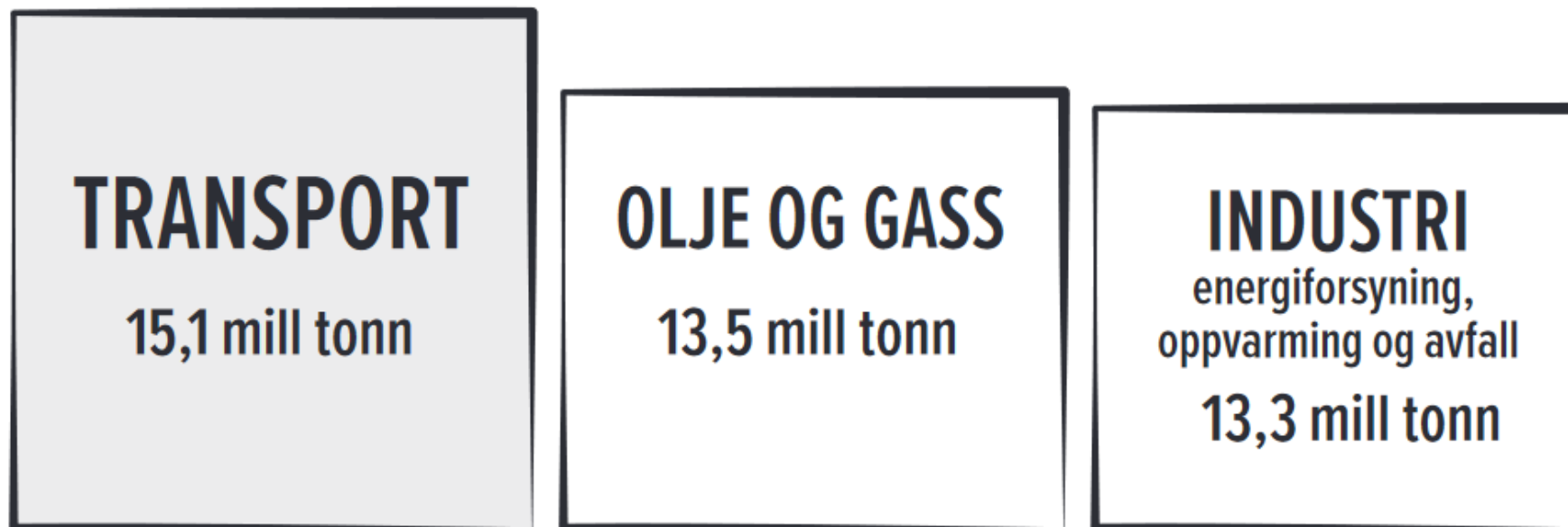
**Null
utslipp**

Vi må se på målet om å kutte utslippene til null som et oppdrag som staten må lede an i å løse!

Staten kan! Alle 12 nøkkelteknologiene bak Iphonen var drevet frem av staten. *Mariana Mazzucato*

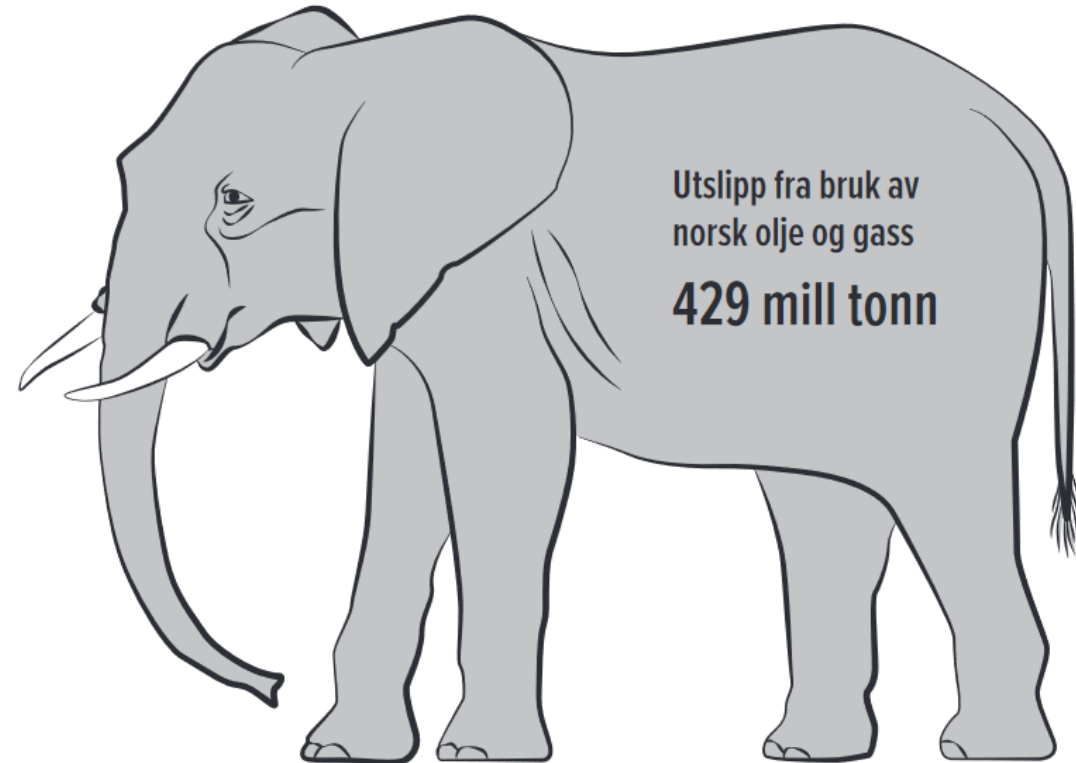
Norske utslipp av CO₂ i 2019 – Totalt 42,2 millioner tonn

ANNET
0,3 mill tonn

Tre hovedkilder til utslipp – transport, olje- og gassvirksomhet og industri og energigjenvinning fra avfall.

Elefanten i rommet

Norges bidrag til klimaendringene fra brenning av oljen og gassen vi utvinner, var ti ganger så store som norske CO₂-utslipp i 2019.

Samarbeid mellom staten, fagbevegelsen og næringslivet om nullutslipp og grønne tariffavtaler

Etterlyser grønn industriavtale

8.2.2021 12:32:17 CET | Prosess21

En intensivert, grønn industrisatsing kan doble eksportverdien fra prosessindustrien og samtidig halvere utslippene innen 2030. Sluttrapporten til Prosess21 etterlyser en forpliktende avtale mellom industrien, partene i arbeidslivet og myndighetene om grønn industrivekst og klimagassreduksjon.

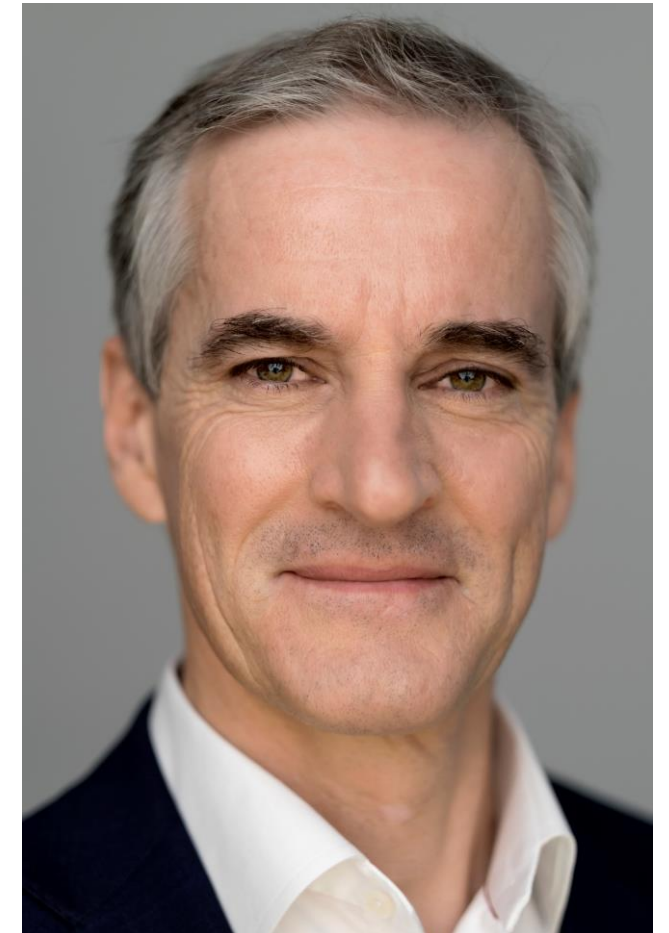
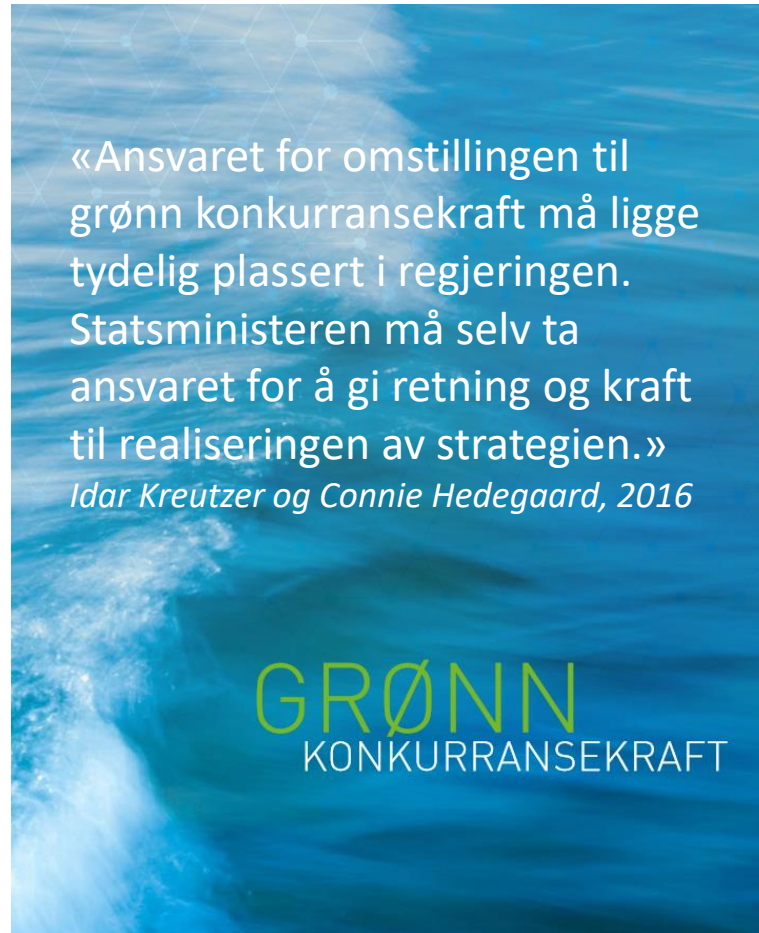
Samarbeid mellom staten, fagbevegelsen og næringslivet om nullutslipp og grønne tariffavtaler

Etterlyser grønn industriavtale

8.2.2021 12:32:17 CET | Prosess21

En intensivert, grønn industrisatsing kan doble eksportverdien fra prosessindustrien og samtidig halvere utslippene innen 2030. Sluttrapporten til Prosess21 etterlyser en forpliktende avtale mellom industrien, partene i arbeidslivet og myndighetene om grønn industrivekst og klimagassreduksjon.

Miljøavtaler mellom staten og arbeidslivets parter

-NOx-fondet viser at miljøavtaler på bransjenivå med statlig ris bak speilet virker

«Vi har pekt på regulering som viktig, fordi strenge standarder med forutsigbar innfasingstid, er utrolig viktige innovasjonsdrivere»
Bjørn Kjærland Haugland, Skift

«Vi trenger ti års horisont for våre investeringer. Det er den forutsigbarheten vi ønsker fra politikerne.»
Torbjørn Johansson, Asko

«Vi opplever at havvindselskap som Ørsted har en klar forventning til oss om å levere nullutslippsløsninger på skip som skal operere for dem»
Egil Arne Skare Østensjø rederi

Avtale om nedtrapping
til nullutslipp vil gjøre at
teknologi tas i bruk

Knytt virksomheten
din til klimamål

IG Metall - Volkswagen
Pådriver for omstilling

